

శ్రీరమ.

అగస్త్యేశ్వరస్తవకము.

శ్రీ శివ.

ఇయ్యది ముముక్షుల కుపయోగమగునట్లు భక్తిరస ప్రాధాన్యముగా వ్రాయబడినది. ఇందలిలోపంబుల నవరింపఁ బాడితులు ప్రార్థితులు.

ఈగ్రంథము శివపరంబుగా వ్రాయబడినను శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయవిష్ణవే' యన్నట్లు శివకేశవులకు భేదంబులేదని ఇందచ్చటచ్చట గనుబరచియున్నాను. శివుండే ప్రధానదైవమని నైవమతస్తులును,

విష్ణుంజే పథానమని వైష్ణవులునుగణించి యొండొకట
తో వాడంటుల బెంచుకొని పెనగులాడుచుంట నిష్క్ర
యోజనము. ఏకస్వరూపుండగు పరబ్రహ్మము వ్యాపార
త్రయమునుబట్టి మూడుమూర్తులుగా వెన్నబడి యున్నాడు.
సృజించుటకు బ్రహ్మయనియు, సృష్టిని వృద్ధిబొం
దించుటకు విష్ణువనియు, లయించుకేయుటకు శివుండని
యు వ్యాపారత్రయనిర్వాహకత్వముకేయుటకు మూర్తి
త్రయమేర్పడినట్లు జెప్పుదురుగాని యిదియంతయు నో
క్కనిశక్తియే.

“ ఎందు సర్వజీవములుత్పన్నమగుచున్నవో, ఎందు
వృద్ధిబొందుచున్నవో, ఎందు నశించుచున్నవో అదియే
బ్రహ్మము” అని తైత్తిరీయోపనిషత్తు III-1-1 వంద
జెప్పబడియున్నది.

విశ్వేశ్వరస్వామి-పంచరత్నములు.

ఈ శ్రీవనరావనాంతుర చిన్నముల్లూపరిదేవుడు
కానననీమలవృత్తియుగ హర్షభూధంభూరుహంబుల
మానవసృప్తదేశముల మంజులకావిహరినీమల
శ్రీనిలయంబులొక్కయను నీమవగాథలనొప్పనీభువి

శ్రీ! భాద్రపదశుద్ధచవితినిబయలుపెట్టి
పుష్పదూర్వాములచేతబూజించి
మోదంబులభరించి ముదిరముమోది
నీపుచరియింతువుచగ్గనాథముభేక!

ఈ సదగురూపమున నిపుడై చెప్పనీదివంబుడ
నాదలకాన్యశేషపుల సందములేర్పడు పంచరత్నముల్
సుధామనగూర్చియొకకోభిరవాక్కునుమాల్చితి
చేయించుకొనితిమిమనవికగదీనిగహింపవేడెడ

మ! నిఃకింఘావర్తమై సరోవరములఁ శృంగారమై యెప్పుడయూ
విరిపై ధాన్యసర్పరుడుఁఁడు పై శశిఁ బాబ్యందానరీవైరిపై
సరినీటానసయెప్పుగానడకునోసంహారవిఘ్నప్రదా

గిరిరాట్నాత్రిసుపుత్రనిర్మలచిడఁ గ్రూరాఘనసంహారకా ।

కా! పాశంబునొకహస్తపద్మమునవే పాపాత్మలనొంపగా
యాకాళంగముతేయవిఘ్నముల సంహారంబుగా విందియా
యాశర్కార్పగనగుశంబురు సదాహస్తంబునన్దాశ్చయో
వేళాంగాసురసేవితా శివప్రియాదీనప్రభావరక్షకా ।

చ! ధవళమునీచక్రీయును తాల్చి పవస్త్రముకంతహారముల్
ధవళమునీదుయంగమును దాంష్ట్యిలయుగ్మము దేహకాంతులుఁ
ధవళమునీదుమానసము ధారుణినింఁగనునీదునామముఁ
నవరుచులిచ్చినీశ్వరగానాలకకున్మధధాంధ్రైశ్వరగుఁ ॥

1.

2.

3.

ఉ॥ రాముడునిన్ను గొల్చె జలరాశినిగట్టగ రావణాదియూ
 గాములజంపగాదడదుగారవమొప్పుగ జేసొనస్సరి
 రామునుధర్మనడనుడువారయశిస్త్రుడుదర్శిలొల్చెబో
 రాములబావిరాజ్యసుకరిత్వసమ్మదిలభింపవేడుకన్ ॥

4.

ఉ॥ మొక్కెదపప్పుహర్తకును మొక్కెదకర్తకుః శ్వభర్తకున్
 మొక్కెదనేకదంతుకు మొక్కెదచంద్రకరావలంకున్
 మొక్కెదస్వర్వేదిని మోదకభాదికి మోక్షదాయికిన్
 మొక్కెదనుప్రసాదునకు మోదముతో మమ్రాహుచుడగన్ ॥ 5.

క॥ జనములుతాలెవరై నను

వినినల్లేకున్నజనువేద్యలినిపన్

జనరక్షకుడాగగవతి

ధనధాన్యములిచ్చివారి ధాతాశిభోమన్ ॥

తొలగిపోయిన ప్రబంధము.

కా॥ ఏణాదండముఁ జేతఁబూనియసదావేదోక్తగానఁబుల
 స్వీణానాదివిలాపగుణ్యగళ శ్రీవిస్తారమొప్పస్సర
 శ్చేదీసంకుల మల్లలాదగరిమ స్థింగార మొల్కు స్ఫుణా
 వేణీసంస్థిత పుష్పజాలమదరస్వేడ్క స్థగన్బాకునా
 వాణిగొల్పెద బ్రీతితోడురిను మద్వాక్యప్రభావృద్ధితే॥

కాళీస్తవము.

ఉ॥ ధాలమునేలసాక మదిభక్తినులింతును దేశపాలిని
 స్మీలిని దుష్టసాధు పరికిలిని దుర్తదశత్రువర్గ ని
 హ్తులిని భక్తపాధుతరి మాదక సాలింకాలింపదయా
 కాలిని శ్రీగళ స్తిత సన్నిభతేలిని ధైర్యకాలిని॥

వేణీశ్వరస్తవము.

కం॥ అలిమేలుమంగనొకకరి తలముననాంచారికేలు దమ్మనొకటా
 ములలితముగఁబూనియఁదా వెలసినశ్రీవేంకటేశువేడ్కస్తవము॥

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్తోత్రము.

కం॥ గోబ్రాహ్మణాదిప్రాణుల! దాబ్రాణంబగుచు నెల్ల తనువులలోనా
శ్రీబ్రహ్మతేజుడైతిను! సుబ్రహ్మణ్యకుండలతగుభరణమరితో॥

హనుమత్స్థవము.

కం॥ వ్రంతదీర్ఘగనేహను! మంతుదిగంతవిక్రమక్రమాంచితవరణీ
మంతుననంతునిసుగుణ! స్వాంతున్నదిడలతునంతసంబేహరణ॥

మాతృచందనము.

ఉ॥ ఈక్షితినుండిమజ్జనని యేగగనాకము సర్వధంగుల
వ్రక్షణజేసి నన్ను ననురాగముతోడుత బెద్దజేసి తా
గుక్షినిగన్నరీతిగని కూర్చి మయాత్రవతాళులన్నితా
నీక్షితిజేసి పుణ్యగరికేగిన శ్రీమహాలక్ష్మీమొక్కడ॥

సుకవిపదనము.

ఉ॥ మత్కుచతో భజించి మదిమాఘుని చిన్మణిభావించి దుల
నిక్కిన సహమయాని నుకుదీ ప్తయశోనిధి బోధనార్యు జెం
పెక్కిన మంత్రిభాస్కరుని బెడ్డుపెద్దన భట్టుమాక్షుల
వ్యాధికి దమానసంబునను మోదముతోగవిరాజరాచిగ॥

గురుప్రశస్త్రము.

కం॥ మొదలననోంకారంబురు॥ ముదమొదవన్నేర్పిఁటి ముదిరవృద్ధయునిగ
విదిరయశుమన్యునున్నే॥ గదురుగమదిదలశురాజనోపాలునిలన్॥
కం॥ గణముల ఛందోసుకాల॥ మణములదగ నేర్పిఁటిత్తామరవరు, ప
ద్మగుండలఁతునూర్యనారా యణవిమల్లాదిపఃశ్యపంచితమతినో॥

తనవిపదనము.

కం॥ పన్నగ గాంచరుకుకవులన్ను తనధారిలోన నెత్తువులనెన్
నన్ను నెమర్చి దగ నెమలి॥ కన్నులదనతో కదాల్చుకానిగలచే॥

• ప! ఇతిష్టదేవతాప్రార్థనంబును, మూర్త్యవందనంబును, ముక్తిప్రార్థనంబును, గురుస్తవంబును, కుఃఖినిందనంబును గానింది,

షష్ఠ్యంశ్యములు.

- కి॥ శ్రీనకుపర్తిఃపునరర । చాపాచిత్రహస్తసకును జతురసుమర్తిః
రాపననన్మృది విరతిః । గాపాడుచునుండునట్టి కరుణాతపికిః ।
- క॥ హరునకు గంగాధరునకు । సురపూజితపాదః ద్భ్రాతృభానిల స
ద్దిజాహృత్యరసిజనకుః । బురహరునకు దేవవంద్యదూరియచనకుః ।
- క॥ ధీరునకు నిరుపమమహాః । దాతునకును నూరి జగదాధారునకుః
వీరునకును సద్గుణ గంభీరునకును సర్వకాప్రేమిమతికిః ॥
- క॥ రాజేంద్రభాస్కునకును । రాజీవాన్మృసకుహృదయ రాజీవృక్షకుః
రాజీవహస్తాయుగునకు । రాజితసురమంజ్యపాద రాజీవృషకుః ।
- క॥ సింహునకాతరవిక్రమ । సింహునకునుయక్షదేవ సింహునకుమహా
సింహాసమూనబలునకును । సింహాకృశోదరునకువర శ్రీసింహునకుః ।

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రము.

ఉ॥ ఈశ్వర సర్వరూపై యజ్ఞేషుషా ప్రథ భాసు రాధిపా

తాశ్వర భవ్య కౌశాయభవ భూతేయనార దిగంతరూప లో

కేశ్వర వేదచేద్యోరుదేశ్శానిరప్రసార క్రియః

స్త్యేశ్వర పెన్యోదేశ నిను చిత్తమునంగఁ దలంతు నివృక్షఁ॥

చ॥ భువరర మోదనంభరైర గాక్షకరూపాల మానతుఁడన్

వవరహమిరైతేర యనివారముగానిను బూజకేయఁడు

న్యతుతుల నీపను స్త్రబురూపముగా నొకగొన్నిపక్షము

ల్పినయనుతోడ నొలియు పేర్చి నొసర్తును భార్యనీపతి॥

కి॥ సమిర్తనపదయుగ్మమ్॥ లిమ్మగనా మనమునందు సల్లరలుల నా

వమ్ములద్రోయుచునుండుము॥ సుమిప్పుమేకకోటిమాగ్యనమానా॥

దండకిము—శ్రీ యగస్త్యేశ, వాగీశ, చిత్రేశ, భూతేశ, కైలాసవాసా,

మహానంద, జాబ్వల్యమానాగ్ని లీలానమాహస్వితా చలనేత్రాప్రకాశా,

- పీ. చాడభిరామరావు నాగరాజస్వామిగారి దండధర్మ పరావదండపాద
వాసుడే బ్రహ్మ పాపనాశి శ్రీధర వేదికవరదస్థిగిరిలావ
దీతారణిగిరి దివ్యద్రాక్షిణి యశులవస్థునిచిహ్నో హస్త్యక్షిప
సర్వలోకాభిల పద్మహుతాశను కీలభాసుకఫాలకాలయావ
నామజలశోషిరావమస్మరకకూపదమశమాదిసుగుణగణధర్మ! దేవ
అధివిష్ణ్వర్మ భువరితాద్రిగూఢాశ్రియగస్త్యేక పురుషసీరువాస!
- పీ. భవలయసంరావ ప్రూరదైత్యవిశేద, నాథుజ్జ్వలమోద, సర్వవాద,
దివ్యసమ్మివి ప్రభుదేవ పూజితపాద, యవనింస్తైత్యతాండవిగోద,
సకలచేతోజ్వర సుతావసంధేక, విభాజిత కింకరనాద,
స్వాభువనవద్య సర్వోత్తమపాద, భువనిమిరాభాజితపాద
సత్య, చతురుపాంగోప నివతువాద! నూరినూనిగంధశ్శ క్షుప్తపాద
ఃస్విరానంద, ముగ్ధులస్సమనేద! ప్రేమగస్త్యేక కైరుమనీమవాస!

నీ! మనమనలాడాకు మీసాలసారోష్ట్రం తొడిగేనకుభిమువాద

11

ధగధగర్షినిజియేతరుకాంతలనుమించి మలాప్రసిద్ధిన కాంటివాద

నిగనిగలమనునున్నగ్గమైగురుద్దమృత్యుమూడిన కష్టాలమువాద

తలతలకాకుండురామమమర్చికోధగల్గినకంటివాద

కరులుమరుమిట్టలనామవిద్యకంటివాద | మానిరింబుగ వెలసెడుకూర్చికొను

చిన్నిచెచ్చొక్కధరంజల్లువాద | కీయక క్షేత్రకామమదనీనువాద

నీ! కాలుకుతగుతదకకురాకగంధకాశంబుకొనేకంటివాద

కేరకల్పవాది బుద్ధులైనవారి యుధుమాన్యుచేతనడకువాద

దుష్టవాదకల్పద కుమారులదొకవేయ భద్ర బుక్కకేలగులువాద

వసుధఃకుండాకాన్తేలయగుప్రసంగగ్రాహికోలమయిరమడుక్కేలువాద

తిరుమలకుగులకల్పక కులముగలగడ్డబ్బకాశాలభూచేదకువాద

వల్లభవామామనననైవేదేలయవాద | క్షాంతకామమదనీనువాద

తెలుగు భాష.

౧౧ వీరసాదలటంచు పదంబు తెంచక కవిగోధ క్షణమున వాడ
 చిన్న సెగలటంచు భిన్న బుసేయక పరమసాధులక ద్దళదాడువాడ
 పదసత్కలంకను పంగతి తెంచక పురుషవనివై నరేంద్రువాడ
 మందబుద్ధియ నడుమాట తెంచక మదిమనుషనిచ్చి మగోషుచువువాడ
 బంధుజనులను హితులనుబక్షయి వేరి విక్రమామృతవారిలతికు వాడ
 పరమయోగిజనంబులపాలి వాడ శ్రీయగన్దేశ పెనుకడసీమవాస||

౧౨ కోలాహలంబును హరిహలమునట్టి పాలలో చననలభంగి నగడ
 శతసగార్యచంద్రుడదలుభూమంతయు బ్రళయకాలమునీతి బ్రహ్మరిల్లి
 భుగభుగమనిపాగ లూపిచభోగ్యంబుగప్పి ఘోరమగుచుఁగాఁబడగ
 ఛటఛటమిరుదుట చదలంతగఁగప్పుమ విస్ఫులింగంబు వెడలుచుండ
 భగభగయటాచుమంటలుబయలు వెడల సువ్యధుప్రసవేడిమిగుప్పి నుండ
 విశలు వెలుగంగ సంతయు దెలివిదప్పుఁగల జగనులునీతిగో నడలుమాడ||

51. సురలంకనుగిరి చరియలల్ దాగగనిల్ల దములు గదగదపడక
మృతిభరిగులు మదివిగూలంగ వాగింతులస్మయపట్టిగోవ .
ప్రహరభా ద్ములే బ్రద్దం కాగిలు ప్రహమలనునుంపథయమనొంద
దాజులు మనులొగలేక గుడ్డలంబు నమగ్నం గంచుకొను
నగుడెం దయమొకనునిండున క్తిండున బులంబు దివననిలిది
కరయగంబునులోడించి భువనమొకనీతిని నెప్పీతిలును వెల్లి .
52. పగమలాక్షుడా యోదయాపాండ్రహంయో యోగింబుడా మహాశ
పరుగగన్బుడా యోత్రీపురాంతక యోవృష్ట కాహనా సోమంబ్య
ప మురవారీక యోధాగి భూషణా యోధేంద్ర వీరయోగిరీశ
ప మూర్తిరక్షణా యోధ క్తముదాం యోదుషనహం యోబలధరి
సురలుననురుపవాసుఁడైన్బిగిరికి పాలకదినిదకుంకలయలు వెడలు
గరళమనుదాల్య వేగవుకలంబు ముక్తయగ స్పృశ వెనుమడినీమవాసా
53. అట్టి యెవ.

1. అనలుపివారింది నాదకలదింది కరుణతోగావగఁగునుడని నె
అఖలభూతములు హరిముగాకుండగలరమః తిన్నోవ బ్రథమశి
విషమునుహరియింది వేషిమిఁబోనట్టి నిపులందఱగావవేల్పుచు నె
తాపంబుదీరిచి రగులినముఠావ వరదశ్రీసత్కుచాకరుడని నె
మృదుచెమటైవంబు నలుగఁబయ్యుచువుదక్క నితరసుర శ్చేరరయ్య
దీనినీ వంబునవిగింపజేపదేదశ్రీయగస్త్రైక పెనుమదనీమపాన॥

2. అనలునున్నుంబెట్టనానిందినాఁబుండు నిజపరీకొలిగోనిట్టులనిఁజె
అకంటివేషగఁములుగఁబడుఁ ముండెను, వింటివేగరళంపువేషిమిళధ
నుండియునిచ్చుట నూరికుండుటనాకు బాడియటందువే పంజామి
అదంతియడిగిన యార్తులవిరల వెళుకటామనము నదేవి
దేయగల్గెయు నేదైనతేయకున్ను! బాపులగుదురుపారంధ్రవద్దనేత్రో
కాపగరళంబు చేర్చితుగళమునిపుకు! నాదుజ్జములబ్రోవంగనాదరమున!

మః ప్రాగంబులై యానన్ద్యాగ్రులరిష్టించు రమ్యశీలముగల రాజరాజ
భాగములు పోయి నన్దవళములలో నున్నట్టి పోగియుండు ప్రభుడు ప్రభుడు
కర్మంబు పోగాక పాథులకావించి నేమనెలగెడు నేమనెడు
పాథులకావించి ప్రాశ్నించువీరలగెడు నేమనెడు గావనదను
గావనీరల ప్రాణంబు గాచుకొనుట.

నాచు ప్రాణంబు నై ననునదరనినై
బుడమి నై నారజలనినో బుక్కదములు
ప్రాణములు గావెరిమున పుణంబురములు.

నీ ప్రాణుడు నై రణంబు నై యులించు గావనీరహట్టలదాన పారిమన
నై నై దన్ద్యానన్ద్యాగ్రులరిష్టించు రమ్యశీలముగల రాజరాజ
భాగంబులు పోయి నన్దవళములలో నున్నట్టి పోగియుండు ప్రభుడు ప్రభుడు
కర్మంబు పోగాక పాథులకావించి నేమనెలగెడు నేమనెడు గావనదను
గావనీరల ప్రాణంబు గాచుకొనుట.

కనులు మిరుమిట్టిననుమందు నాటినపుడు

నందగజేయునుబాడుమోముంబులను

తేలిమిపై పంపియు దేవమనీషు

జేయునునుటాడు నాశక్తి ప్రతిముగము

అని పరమకృపాకుండల పరమేశ్వరుండు చింతన

గంధర్వులున్నాద నారాయణమునంద మంగళభాగంబుమాటమరచి

స్నానాదులునుండి నీదండల్యునిపతి మంగళసూత్రంబుమాటమరచి

యక్షులందరునాద నారాసింబునోనార్య మంగళి నూత్రంబుమాటమరచి

పెనునోకపేక్షాదు బహుతాదగలనా మంగళభాగంబుమాటమరచి

ప్రేమనుభయింతురనుచునా పదవిలచి

మదినియంగలసూత్రంబు మాటమరచి

అటలమింగుడుదేవకీయనుమరుచు

కనక ! నిరకన్యకపరోపకారిని

అంత
ప్రేమ
ప్రకటనము.

నీ గంధర్వముజింగిదిసిపట్టెమాదూర్జీ- నించుకవంగిలక్షణాదిదుమిరి
 వాగ్యధూమత్యగమునువంచు లెఱుగవగరయుగమానుజాసియురము-
 విహంగంబుమింగెడు విహంగరాజమువీధాదై హస్తయుక్తగబుదనదడిపట్టి
 నహిశేలలనొక్కవరున మ్రొంగగదగవక్తచిలంబునువరునజెంది
 నీలగ్రదవరాంగుమహేంద్రజాలపగిది
 నగ్నికలలనన్నింటి నతిరయుమున
 నేడు నింగారంగగళమునునివికౌర
 క్రయనవ్వికౌరముమననమవాన

నీ శక్తివిచల్లారే నీచానుగాదు లంగంధరాశ్రంబులై హద్యతుల
 పువ్వువర్తంబులువచ్చిపైగురినను దేవదుండుభుల్లవినిమ్రాగా
 జయజయధ్వనులచే జంగములనింజురు గరతాళములచేత గలకౌశల
 గంధర్వలంబులగుగలవాట్యమునే ముగిసినాశ్చికిత్సభ్రమును

అమరాల దళుల గాగరాయగతారి

మీ రెనప్రభుమంగళమెల్లయెడల

నచటికనములుబవివినిరవుకుపురి

నడమల నందసంయోజ్యహృదయాలగుచు।

21. చావాగ్నియంతయుధాత్రిపైనుండగాఁ గడుదక్కననుకంగనమంత
పరాశ్రమవేడిమినహియింపలేకలుచూడంగకలయొచోద్యమయ్యె
అతనిక్కునడమ నభిలోకంబులుగరళంబునించెనుగళములోన
యేమిచూరమొచూడక శింపికిప్రభుమనగనుకంగలేకుచు ములహా
పదు!-ధవదీయనామగ్ధ్యపైఁజిగితివును

శ్రీయోంట్రిన్యందఁజిల్లజారి

ప్రయోగి-ప్రూటలశ్రేయఃకు మోదమదర

శ్రీయగస్త్రిశపెనుమదనీమవాస

తృప్త్యవృత్తాచారనియతాః
 నాన్యమరయత్కృష్ణరవాగ్నీ
 కరణమాప్నోతివశిరశేఽపిభూత
 క్రియగస్త్యేశపెనుమదనమవాసః

ప్రకరణదీయురమగు భరణిగోళిముఖవర్తికై విలసిల్లుచి యిమిడదల్లి
 నక్షత్రసంగతి నడరారునభ్రమలభవదీయభరణిమై పరిక్షవిల్లు
 గంధవి ప్రకమహగంధిమనంజలివీలుచూరతంబగునుచామరమునీల
 ఉత్తరీ విజనరాజనుజ్వలరవి సోములునురు శేకరయుగమానీల
 స్త్రుభరంబుగ బలసెతునుల్కరతులు
 దనకటవికలై నీకుదనుజభంజ
 లనువునగునీకుచూడంగదశవికలును
 శ్రీయగస్త్యేశపెనుమదనీమవాసః

అక్షరము.

శ్రీమద్భక్తానుభవమును దర్శించుటకును నిజమును
 తగిన ప్రమాణముగా భావించుటకును విగ్రహమును దర్శించుటకును
 సమర్థులగుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును
 సామగ్గముల వేడియగుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును
 దసరగంగచందులను దర్శించుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును
 ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును

శ్రీమద్భక్తానుభవమును దర్శించుటకును నిజమును
 తగిన ప్రమాణముగా భావించుటకును విగ్రహమును దర్శించుటకును
 సమర్థులగుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును

శ్రీమద్భక్తానుభవమును దర్శించుటకును నిజమును
 తగిన ప్రమాణముగా భావించుటకును విగ్రహమును దర్శించుటకును
 సమర్థులగుటకును ప్రసాదమును దేవులకును సమర్థులగుటకును

చావుపుట్టుకలేకయ సంచరించి హరిహర బ్రహ్మరూపుడైయరిశయిల్లి
నట్టివరిమూలేనిన్న ననాశ్రయింతు క్రియగన్త్యైశ్వరమువదనీనువాసః ।

శ్రీ కలగకయెవ్వారు కలచునోదాముల నిర్దిడలంతునట్టివాని
చావకయెవ్వారు చంపునోదాముల నిర్దిడలంతునట్టివాని
పంజకటికవలం బంపొందునెవ్వారు నిర్దిడలంతునట్టివాని
మూయచేనెవ్వారు మసలునోదాగతుల నిర్దిడలంతునట్టివాని
మునులు క్రింపవరలే మూర్తిమహిమ
నెవనిచారిత్రములగు నెలుగలేదా
యట్టియోదేవముల్ నిర్దిడలతు
క్రియగన్త్యైశ్వరమువద నీనువాసః॥

నీ! మోక్షంబు నెవ్వారుమునిగణంబులకిచ్చిసర్వంబు నెవడిచ్చిసాధులకును
కామ్యంబు నెవ్వారుకామాస్మగులకునిచ్చిలోపంబు నెవడిచ్చిదోషులకును

కొండలతోనులఁగొండలతోనులభోగులనొండల త్యాగులుగను
 జనములందఱుదిభజనముజేసి విలాససుఖదుఃఖములుసమగ్రజలయ
 సగవుజెప్పించియేడ్చించి యంగములను
 గుంకజేసియునుచ్చించి కువలయమున
 క్రిడవల్పుచుపాఠించువాడననె
 శ్రీయగైత్యశ పెనుమడనీతువాసః

1. ఎనుఁగొల్పుచారలందనురాగివవఁగనీకర్థాంగియగుగౌరియగునుసాక్షి
 ఆర్తజనంబుల కినుచగుప్రభువన మూర్ఖుండుజేమాడమాకుసాక్షి
 దుష్టులమాపంగదొడ్డదొరవనఁగ నుండంగఁగాదెమాకుండుసాక్షి.
 పూజలునల్పిన బుడమిచేయనయలవాటిరావఁబడగునుసాక్షి
 గర్భపరిహారణు జేయఁజునుడవఁగఁ
 బుమకుంబిందుతాడందకకడుసాక్షి.

ప్రస్తుతకాలచింతనము.

క్రీయగస్త్యశాసనముదనీమహాసా.

శ్రీమహామనునిమొదటి శిరసామకముచేతఁ గూర్చి వేదమున గన్పెట్టినవిఁలు
గుడ్డనామ బ్రతు మద్రోశనిశేకఁ గుర్చి వేదయరురకు జుములు
సూరగురువలయెడు సూర్యరేఖస్థుచేవీరదేవుబ్బానఁమిరచయము
పశుపతియనియెడు పవనచయంబుచే నమగవేనంతాపకాంబువమాలు
గంధర్వకంఠయందునగుగుభక్తిగలనదాటదైవంసార జలశినాన
బుధజనివానకైలానభూధ్రవాసశ్రీయగస్త్యశాసనముదనీమహాసా.

శ్రీ శంకరమహాచారకన్మల్లఁస్థులు శివునిదలంచెడు బ్రహ్మజహ్వా
పశుపతిగుడ్డిశేసు దదములునదములు శేషధానికి ముక్తికు- శిరముశిరము
సురవంద్యుఁబూజించుగరములుశరములుపురహరున్వీచించుబుద్ధిబుద్ధి
గజచక్రబ్రహ్మకాయంబు కాయంబుమనివంద్యుఁబూజించునునుమనసు

1. ఏచులకేదై పవనబద్ధహోదానినశబ్దమనియోని చి శ్శముఁడు
 కంటివదైఁతాఁబద్ధహాని బాఝకేఠియనిప్రసఁహించి
 నడువఁగ దేహముఁబొందేదైన హనునిచేయనిదానినాశ్యవలచి
 నగరుగఁబులులువానికపాఠివ హరునిమాల్కిఁగంధమంచుఁడలఁచి
 మాటలేదై పవనబద్ధహారశత్రు
 మాటలంచును నానినిమదిఁడలఁచి
 భక్తిఁజెల్లఁగఁకు నాఁడెనడ్చ క్షుద్రఁజు
 శ్రీయగన్ద్యశ కనుమడనీమనాన॥

2. యోగారపంబుఁకొరగినవేహములొక్కఁజేక్షణొను డుయోగులైన
 మానాసలముచేరమడనీనస్థాయముల్లభువిమకవఁతున్నమనిగఁగములు
 రాపఁబువేట్టిఁడప్పకనియమముల్గనుడవుచుమతపసులైన
 వేడంబుజమవుచు విధివిహితంబుగా నాచారముశ్చేయరాక్ష్యలైన

పరగతాన్త్రైంబుబింబంబు పడితులను
 నిలిడకున జరింబుంబుగరజరులు
 గాంచవననిలిగినన్దులార
 క్రియగన్త్యకననుకుడనీమవాసః

నీ పరగతాన్త్రైంబుబింబంబు పడితులను
 నిలిడకున జరింబుంబుగరజరులు
 గాంచవననిలిగినన్దులార
 క్రియగన్త్యకననుకుడనీమవాసః

మూలము - ౪౭.

పల్లవి - శ్రీ శంభో గిరిజానందోహరా

పాశభవవిదార్యపాశరా, భక్తవరిహరమహావ్రీహిరాశ్రీ,

1. నీతైవామనసేన్మితి - నీకు దినమనశీనవన్నతి

భవత్యాదాబ్జములనమ్మితి - భక్తిభవదీయసర్వకార్యోత్తి

2. తీర్థయాత్రసేవతేసుగను - కేయనోను ఘనకార్యము

పార్థశేషాహమ్మేవసుగను - మంభర్తములతేమతాలనుశ్రీ

3. తదమన్నమనసునగులదు - జపమర్మనిలక బెండగు

నీకు కాపాడికుప్పనలేదు - నన్ను, కరుణాకరుడున్నూడకశ్రీ

నీ శ్రీమద్రహస్యకల్పవృక్షానుబెలసివ సరసాపుగంబున సతీశశ్రీ

క్షీప్రయశోభూత నివితాకరముగ బెంపించిన పెనుమదపురమునందు

పాతనాశనుడవై పరిశుభవనుడవై పర్యారరాశ్రయై జలగునీపు

వహ్నినేత్రుడవనువానితోపురజనావహులేవై మారవై జలవ

నివారించి వానిరహస్యము పొలిచును. తన
చేత గర్హముననింపితి యెవగు ననుచు
క్రింది పరిణామో నర్యరహస్యార్థికి న
క్రియగ న్యేకవేదమును దీనుచు నానా.

సీ॥ రజితాద్రిపురధామ రాజద్వారకామ క్షిప్తారస్తానురాలరామ
రాజెమస్తానురమ రాజెమస్తానురమ పరితపావనామ భక్తికామ
రాద్రపథోద్దామ రాజెమస్తానురమ స్థిరకారామ దింశ్యభామ
విజయైర్యస్తామ - నుతనస్థానామ - మనీయమాస్థిమగణితభీమ
చతురస్థామ దేవతాపార్వతామ - కలమునిపాద్యపాద్యవరసనీమ
రాజెయార్థరక్షణమ - రాజేనప్రక్రియగ న్యేకవేదమును దీనుచు నానా.

సీ॥ సుదుదిలరాజ్యాశోభమానాకార సురవాదపరివారదూరితదూర
సుగభీరనగభీర సగాజనాధార పరిలభాభివృద్ధినిర్మలము

కలికాబ్రహ్మశర విష్ణుభినుభవకర మునారి చుడనాగవశకర
సనుమచార సరవమహుల గలదైవమారవిద్యకా
యోగమున సససరచారవిభజనముదాకర వేదావిభజనమున
విద్యవిభజనమున విద్యవిభజనమున విద్యవిభజనమున

సీ. బవనప్పకేమిపట్టున ప్రాములిచె మాచయ్యనీకేమిమానవిచ్చె
కంకరుంజేమనశాన్వలొసంగనే శరభుంకనీకేమిసరచులొసంగ
రామయ్యనీకేమి రమ్యవస్తులనీచ్చె నాచయ్యనీకేమిభాగ్యవిచ్చె
కన్యవేదనీకేమి కన్యసంగను చిక్కనీకేమివిచ్చె
సమనీకేమి సుయ్యంగ నరనైటి జెప్పనిరేతుకలాక్షుచిరినీకు
గావలమేలరా, రారవే, నన్నుబోధింపగన్ శపమదనీకేమి

శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి వారి పాదాభిషేకమునకు వచ్చిన వారి పేర్లు

కానకవంశ రత్నచక్రవర్తిని లాగి స్తవ్యమందచాలశమనః ప్రాంతధర్మి
మహితాంబరీరుష మాండవ్యకోమళ నాలఖల్యవశిష్టవామదేవ
దేవశసుదేవనారదదివ్యమునులుగిగుణాంబులవర్ణింపనేరకున్న
శల్పమతులగుమాభాంట్లకవియగు నాశ్రీయగ స్త్యశ పెనుమదనీమహాన॥

నీ! మృత్యుభీతికినోడి మృగధరశరణన్న మారక్కండు బేమతో ముడపినావు
దానాగ్ని బారి! దాశలేమికమముగావు మన్నస్పృజలగాచినావు
పార్థుండుజయకాంక్షపశుపతీయని మృక్తమెచ్చి పాశుపతా ప్ర్రమిచ్చినావు
శ్రీపతీయనిచేదశ్రీదునితోనవు నఖ్యమున్న శ్రీ బేమజరపినావు
దీనజనకామధేను నిర్దిరతగాల్వ నలరసిరిసంపదలుభువి జబ్బుబురుడె
లంత్యమందున సాయుజ్యమబ్బుబురుడె! శ్రీయగ స్త్యశ పెనుమదనీమహాన॥

నీ! ఓనుభాకరధరయోవద్దుదాకర యోమదనవివాశయోసుశశ
యోవిహించగ్గళయోదివ్యమంగళయోమహాహస్త రిభోగ తెనుభాగ

యోదేవమతభవ్య యోమనుసురిసేవ్యయోససహస్యయోసేయ
యోవిశ్వభావన యోలోపావన యోకోటిరవిగాత్ర యోపవి
యోమహానురధారి యోయోధాశౌరిరావెరక్షింపవేగమరాజహాళి
వేరెరక్షింప నికంబువేల్పులెవనుశ్రీయగస్త్యశపెనుమదనీమవాసః॥

సీ సరసమైదసరారు చంద్రిత్యదబల్లు నవ్యహోబాబిన్లపువ్యతోడ
మహిణిమలదుచిమూనితంబై యొప్పు మేనిహోగారిపామేనితోడ
భూరినంభూతమాభూరిఃక్షస్థితా మణులతోవేరెడభణులతోడ
అచితేక్షణముదయార్ద్రమయ్యెరుయవగుల్కుతోసులితశల్కుతోడ
జటలపటలంబులోడాగుహానతోడనీపువిచ్చేసిదయతోడ గావకున్న
సెవరివాడనునేనాదునాచిమాడశ్రీయగస్త్యశపెనుమదనీమవాసః॥

సీ కావలపానిగా గట్టివేయగనేర గోదండమెక్కిడి గొట్టినేర
బుమతమనివేసి బువ్వబెట్టగనేర సేవలై ననుమొదుజేయనేర

అర్థశ్రవానగపహ్నాద్దంధనశరయోగి వస్తువులియ్యశర
రవ్యశ్రయగనియ్యశాశ్రగోపియశరవశ్రవేద్యోదయశర
శద్యయోగనుశ్రయగవశ్రవేద్యోపియశ్రవేద్యోదయశర

[illegible]

సీ! సురనలరాదాయసూరిపన్నతామ దీనానికాలాయత్తవరాన
మనజబానుకుబాయకనుకాలనాలాకు నివ్వలగూపామన మోము

కడమాలాంధ శవ్వవాతాధిపుడగంధమందిరసుందరితాండవుండ
కడమాలాంధ గలతాండీలొండానీకుగన్వేకనమడుదనీవాపొ

ఉ! | ర్రియోజన్ద్రీపుత్రులును లేమృదుభార్యపభజనఁబులిం
జెల్లించి ద్రవ్యదార్థములు విన్నగమున్ననుహప్రియంబుతో
నుల్లుచు బ్రీతిజేసి సిరియూడినబొలన తేకరాయో
యొల్లవవీరుకాడికిను యూహదలంపునీగుపాదముల!

కా. ఘోషంబై కడుగుచ్చును యడయన్ గూరబుకున్జి-ని
 స్వారంబై భవబంధము దవరు సాపరంబిది భాంము
 పారంబేమియు నీనదీని నిభవత్వాబ్జకాకన్ముగా
 కారంబొప్పుగనీద నేయునుకుభా కారాయగన్మోక్షగా

శ్రీః జయజయపల్లవే జయజయభూలే జయజయయశ్శ్రీజయసుశ్రీ
జయఃసాగ్రా శ్రీపత్మజయజయభూభిః భూభజయఃశ్రీశ్రీ

జయజయశ్రీ ఘోషజయజయోచిత్యేషజయజయోభిలషజయసుభాష
జయజయోభిలషజయజయఋషిగేయజయజయశుభదాయజయోరాయ

జయజయోషదనన్మిత్ర జయపవిత్ర

జయజయోచితగంగగంగా జయవరేగ్యా

జయజయోభండ రవిశిఖ జయమనీష్య

శ్రీయగస్త్యశపెనుమదనీనువాన ।

సీ। మునిజనావనపాల దనుజభండితశరాల శరణాలవాలమంగళమనీకు
తాండవాంచిరలీల తాంపాఽఽయలోల కమనీయశీలమంగళమునీకు
మారద్యగిరపాల మూర్తాండశతశీల తాంవనచేలమంగళమునీకు
విదితశీర్దివాల విషధరవరమాల గళతనీలమంగళమునీకు
కామితామరసాలమంగళమునీకు, కాలవరధృతశరాలమంగళమునీకు
కలితనద్యుగాటాలమంగళమునీకు, శ్రీయగస్త్యశపెనుమదనీనువాన ।

శ్రీకృష్ణశర్మ ప్రబంధము.

నీ జయవిజయభావ సర్వభావసహజ జయవిజయ భవ శాంతసూత్ర
 జయవిజయభావ సర్వసహజభావ జయవిజయభావ శాంతసూత్ర
 జయవిజయభావ జాహ్నువీవరిచూరి జయవిజయభావసమస్తాంతరి
 జయవిజయభావ సర్వరాజవిగ్రహజయవిజయభావ సమస్తభావ
 జయమునీకగు జటాధారియారూఢిజయమునీకగు నయశైలిశాంతి
 జయమునీకగు సురవిజయిచాదాగ్నియగ్ర శ్రీకృష్ణమనోహరమహాదేవ

నీ భావనూనవ్యర్థభాసిత్వవిగ్రహసహజనానీవభావహానీకు
 దక్షిణపురివిదారాగ్రహార మహాశూలహస్తాశ్రయహానీకు
 మాణిక్యనుండి మహావివధా హారమాదకరిచాదాగ్నికు
 మనుజులారితలబానుకుట్రహారాంబిత జర్మానమేతత్సహానీకు
 హారమరివిదూర బోధహానీకు సమర్థులారిచాదాగ్నిహానీకు
 రారవేననుభావహానీకు శ్రీయగ్ర శ్రీకృష్ణమనోహరమహాదేవ

నీ! నురసిద్ధిపాద్య కీర్తనాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
నకలభులేనీ సంచారసర్వశ కీర్తికాల కీర్తిగ్న మొక్క.

సర్వశ క్త్యందయోననాంతరార్యయోగభచ్యచలనీతిగ్న మొక్క-
ప్రజకుంభోద్భవ వాసుదేవస్తవ్య కీర్తనాగ నీతిగ్న మొక్క-
కర్వారసంహరితూలనీతిగ్న మొక్క ముదితమందితవకాళి నీతిగ్న మొక్క-
విదితవర్త్యధీనీతిగ్న మొక్క! క్రియగ న్మౌళికై ననుమనీమవాస!

నీ! మునిమహాకానార జనితాఘ్రికాయగ్న నీరజ పరిమార్తనీతుశరణు
దేవదేవతంసదేవమానసహంస నీలశంకమహేశ నీకుశరణు
భూతేశకర్వార్య ప్రయారియశస్కార నిందితేందు ప్రభ నీకుశరణు
వాసిష్ఠగౌరవ కౌసీకుభజ పాపభానననుత నీతుశరణు
నిత్యసర్వవతాచార నీకుశరణు శరణున చును నిరతమాచరనుప్రీతి
దండ మునరితువామదినుండుకొలకు! శ్రీయగ న్మౌళికై ననుమనీమవాస!

నీ! పాహిమామరవింద బంధునేత్రదగ్గయుపాహిమామందితభర్తకాయ
పాహిమానుమరేంద్రభజతగుణోపేత పాహిమామా శిరభాగ్యదాత

అందఱును కలసి యున్నప్పుడు మొదటి నర్సమివగు డొక్కరి నర్సరూప విశ్వమణుల పితృశ్రీ విశ్వరూప శ్రీయగ స్త్యశ్రీ పునుమదనీనువాని

కిరి వందనను విధింపఁ దలఁపఁడునని గాఢ చాతుశరీరా

నందితగిరిరాధ్యక్షుని గుండలి తాబేలరంగళకువాపాంగా

కిరి వందన మార్గశ్రరక్కా వందన ముఖలాండపావ వందన మిశా
వందనను గ్రహించినా వందన మోదేనీతు వందన మయ్య

నీ! తొగవిండు వెలిదాలు నీగపై నగలవాని వన్నెపురులిసోట పలువవాని
చాననోక్క తెదన నామగలవాని కేలము మ్మెరి వాలు గాలువాని
కలువ శేకులతెంపుగల్గునులవాని లలితపుడెత్తి వెలుగువాని
నలిల వేలుపు నావలపు దాల్చినవాని కలివరతన బులూలుకువాని
చిలువ నాముల చేమను జెలగువాని వేలుపుల చాలు నేలంగ జాలువాని
నీ! తరుగుముగాగని న్ని పుడుగాతు శ్రీయగ స్త్యశ్రీ పునుమదనీనువాని

నీ! శ్రోధమానాపై విరోధ మారే నభద మానీకుడూ సాధురితు
అందమానీకు యానందమా యదితెంక చందమా బాధనాందశేయ

పంతులమారేక సామంతమా నీకు బల్యంతమా నాటిటుచింతగూర్చ
కోతుమారేక నా పాపమా యిదికాలలోపమాకృపనుపై చూపుకుంట
చేతుచున్నాను నేనునీవాడనెందుదేవదేవుడనీపాదనేయందు
చిత్తరుగుకొన్నదేయునుచిత్తదశితశ్రీయగస్త్యశపెనుమదనీమవాస॥

నీ! కాలశివులుగ్రంథూలగదామధ్యమధ్యరశండాలముసలపాశ
పాణులై భీషణభాషగాచిలవేషములదాసకనిమూషంబునందె
దేవాదిప్రమథులై వారిములునేతు సురలలామలుజేరిచుట్టుగొల్వ
పద్మభవాక్షులు శక్తివిన్యోగదంగ సగరాజసురతోడనందిన్కి-
రిభసమొప్పగవ్వయముగానభయముపగనీవిచ్చెనలపమనీకుభయము
టంచువాతోడకూరి వచించుచుయ్యక్రియగస్త్యశపెనుమదనీమవాస॥

సంపూర్ణము.

శ్రీమద్భక్తరత్నావళి.

